1938 ий 12 МАЙ № 41 (424) Акшэ 5 ыр.

8-шэ ИЙ ЛЭКТЭШ

Чыла эллаcэ пролэтар-шамыч, ушныза!

Рвезе Коммунист

ВЛКСМ Маробком дэн Горком орган

МОЛОДЬОЖЫМ ИДЭЙНЭ ВООРУЖИТЛАШ

Лэнинский комсомол пропагандистский, молодьожым воспитыватлышэ организаций. Комаров йолташын письмажлан ВЛКСМ ЦК шкэ вашмутыштыжо комсомолэц-шамычым идэйнэ вооружитлымэ шотышто тыгэ ончыктэн: „Мэмнан задачына эн ончытак тыштэ лийэш: комсомолэц-шамычым идэйнэ вооружийлаш, нуно родина ончылнысо обязаностьыштым умылышт, нуно окружайущий обстановкышто разбиратлышт да кушто тушман да кушто таҥ, ужын кэртышт“.

Но посна райкомол-шамыч ВЛКСМ ЦК-н ончыктымыжым умлэн огытыл. Комсомолэц-шамычым идэйнэ вооружитлаш, нунын политичэский шинчымашыштым нöлталаш, окружайущий обстановкышто тушман дэнэ таҥым палэн кэртшым воспитатлаш кӱлэш сэмын пижын огытыл. Политучобым самотьоклан кудалтэныт. Молодьожлан мэждународный положэньэ, капиталистичэский окружэний да моло тьэмэ-шамыч дэнат лакцийым, бэсэдым, докладым огыт эртарэ.

Сотнур районышто йатыр политкружок-шамыч паша ыштымым йöршын чарнэныт. 5 политшколышто кызытат пропагандист укэ. Комсомолэц-шамычын да нэсойузный молодьожын политучобыш коштмаш эрэак изэмэш. „Ӱжара“ колхоз пэлэнсэ политкружокыш 15 комсомолэц гыч 8 комсомолэц гына коштыт, „У Азйал“ колхоз пэлэнсэ политкружокыш 14 йэҥ гыч 8 йэҥ вэлэ коштэш. Тыгак Каганович лӱм колхоз пэлэнсэ да моло кружоклаштат политучобыш коштмаш 50 процэнт гына шотлалтэш. Полит-школ-шамычын пашам начарын ыштымыштым да комсомолэц-шамычын политучобыш коштыдымыштым райкомолын политучобым нэсэрйозно вуйлатымыжэ дэнэ гына умландараш лийэш. Райкомол тидэ мартэн 21 пропагандистым бӱроэш пэнгыдэмдэн огыл. Квалификационный комиссий гоч ик пропагандистымат колтэн огытыл. Тидын дэнэ пропагандистлан пропагандист пашам ыштэн кэртдымэ-шамычат логалыныт садлан посна кружоклаштэ комсомолэц-шамычын политучобышкоштмашышт изэмын. Посна пропагандист-шамыч нунын йодмашыштым шуктэн огыт кэрт.

Райкомолын политучобо отдэл вуйлатышыжэ Озатайэв да райкомол сэкрэтарь Алмакайэв йолташмыт политзаньатий эртарымэ нэргэн райкомолышто нимогайучотым огыт ыштэ. Пропагандист-шамыч дэч сводкышт укэ. Вэрлашкэ шагал лэктыт. Тидын дэнэ район кöргышто могай кружокышто кузэ политучобо эртарымэ, могай кружок могай пашам ыштэн огыл да могай причин дэнэ, кунар йэҥ политзаньатийышкэ лийын огыт шинчэ. Комсомолэц-шамычлан да нэсойузный молодьожлан тӱрлö тьэмэ-шамыч дэнэ лэкцийым, докладым, бэсэдым огыт эртарэ. Райкомол, мэмнан районышто лэкцийым, бэсэдым эртарэн кэртшэ йэҥ укэ, манын райкомолышто шинчылтыт. Вэт район кöргыштö пэш шуко политичэский грамотный, рэвольуционно тэорийым шинчышэ учитэль, агроном моло-шамычат улыт. А райкомол нуным тидэ пашаш шупшын моштэн огыл.

Моло райкомол-шамычат (Йошкар-Ола) политучобым кӱлэш сэмын аклэн огыт шого.

Комсомольский пашайэҥ да райкомол-шамычлан молодьожын политичэский шинчымашыжым нöлталаш, кажнэ комсомолэц да нэсойузный молодьожым идэйнэ, рэвольуционный тэорий дэнэ вооружитлаш.

„РККА дэн Войэннэ-Тэҥыз Флотын 20 ийжэ выставкыштэ“

„РККА дэн Войэннэ-Тэҥыз Флотын XX ийжэ“ выставкэ—пэш кугу да моткоч интэрэсный йавлэньэ. Тудо СССР калыкын шкэнжын сэнгаш лийдымэ Иошкар Армийжым йöратымыжым ончыкта.

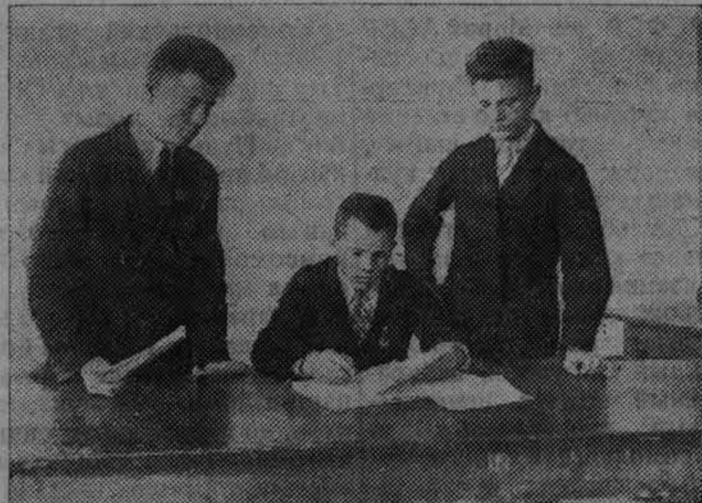
А. Гэрасимовын кугу полотнажэ—Иошкар Армийын творэцшэ-шамыч, тудын гранитнэ куатшым ыштышэ-шамыч, Сталин дэн Ворошилов Крэмль фонышто сӱрэт чыланат ончымашыштым шкэ дэкшэ савыра. И. И. Бродскийын „К. Е. Ворошилов йэчэ дэнэ прогулкышто“ кугу сӱрэтшэ чыламат куандара.

Ф. И. Нэвэжинын „Комиссар“ сӱрэтшэ кöргыштö кугу шижмаш дэнэ ончалтэш... Тудым тэвэ подвал гыч луктыт. Палачын—туп шэҥгэлныжэ ваган. Комиссар шкэ судьбажым шинча. Тугэ гынат—обрэчонный—тудо сэҥышэ.

Н. М. Кочэргинын „30-шо дивизий Махнон бандыжым шалата“ кугу сӱрэтшэ чынак историчэский. Ф. С. Богородскийын „Музыка“ полотножо кэлгэ шонымашым луктэш.

Гэрасимов, Вродский, Сварога, Самокиш, Кукрыниксы, Соколов-Скальа да воктэныштвашталташ толшо рвэзэ-шамыч. Жӱри М. Т. Хазановым шокшын вашлийын. Тудо талантливый „Авиомодэлист“ сӱрэтым пуэн. Кокымшо выставкыш В. П. Йэфанов толэш, тудо „Войэннэ-Иуж Академий слушатэль-шамычын Станиславский лӱмэш тэатр артист шамыч дэнэ вашлиймышт“ кугу, сылнэ полотнам шарэн. „1920 ийыштэ польский фронтым кӱрлмаш“ сӱрэтым ыштышэ С. М. Зэлимханын лӱмжö у.

8 майыштэ выставкэ чылалан ончаш почылтын. Тудын кумда массэ коклаштэ успэхшэ лийэш манын ӱшанаш лийэш.

Мильутин дэн Йэгошин йолташмыт Марпэдрабфак пэлэнсэ комсомольский комитэтыш комсомолыш пурашлан йодмашым пуэт.

КОМСОМОЛЭЦ-ШАМЫЧ ИЗБИРАТЭЛЬНЫЙ КОМИССЫШТЭ ПАШАМ ЫШТАТ

Шэрнур районышто йатыр комсомолэц-активист-шамыч РСФСР дэн МАССР Вэрховный Совэтыш сайлымаштэ окружной дэн участковый избиратэльный комисслаштэ пашам ыштат. Нунын кокла гыч йатырышт СССР Вэрховный Совэтыш сайлаш йамдылалтмэ да сайлымэ жапыштэ активнын пашам ыштэн улыт.

Тэвэ „У корно“ колхоз прэдсэдатэль, комсомолэц Образцэв Н. йолташ Сэрнурский Окружной избиратэльный комиссым вуйлата. Тудын вуйлатымэ колхозшо чыла шотыштат ончылно кайа. Тидэ кэчылаштэ „У корно“ колхоз тӱҥ шотышто ӱдэн пытара.

Токтамыш пэлэ кыдалаш школын активный учитэльжэ, комсомолэц Мурашов П. С. йолташым Токтамыш участковый избиратэльный комиссын прэдсэдатэльжылан утвэрдитлымэ.

Тыгак Коклала пэлэ кыдалаш школын учитэльжэ Глушков В. Н. йолташ участковый избиратэльный комисс прэдсэдатэльын замэститэльжылан ышта.

М. Йаныш.

Молодьожный звэна

Морко район, Ульйанов лӱм колхоз пэлэн пэрвичный комсомольский организацийым тэний почмо. Комсомольский организаций кӱкшö шурно лэктыш вэрч кучэдалшэ звэнам ыштэн. Звэнам комсомолэц В. Иванов йолташ вуйлата. Звэна шкэ ончыланжэ гэктар гыч 100 цэнтнэр урожайым налаш задачым шындэн. Кызыт нуно 5 гэктар мландэш шӱльым ӱдэныт.

Пашам ыштымаш дэнэ пырльак нуно шкэ политичэский шинчымашыштым нöлташат мондэн огытыл, политучобыш коштыт, пасушак каныш годым йӱкын лудмашым организоватлэныт.

Николайэв.

Стахановэц-шамыч кушкыт

„Партизан“ колхозышто (Параньгэ район) колхозник-шамыч паша нормым утыж дэнэ тэмат. Тэвэ 3-шо бригадыштэ куралмаштэ Тимофэйэв Сэмон 170 процэнт, Соколов Максим 160 процэнт, Ильин Фэдор 140 процэнт паша нормым тэмат. Культиватор дэнэ тырмалымаштэ комсомолэц Смирнов В. 185 процэнт нормым тэмэн. Паша нормым утыж дэнэ тэмышэ колхозник-шамычым колхоз правлэньэ вургэм дэнэ прэмироватлэн.

Тупицын Н.

АГИТАТОР-ШАМЫЧ ПАСУШКО ЛЭКТЫНЫТ

„Ушаымаш“ колхозышто (Марий-Турэк район) колхозник дэн колхозница-шамыч коклаштэ массово-агитационный пашам сайын шындымэ. Агитаторлан ойрымо йэҥ-шамыч Корньэв С., Кибардин П. да Мушкин П. агитацийым моштэн организоватлэныт. Нуно СССР Вэрховный Совэтыш сайлымэ жапыштат Избиратэльный закон дэн Конституций тунэммашым сайын организоватлэныт ыльэ.

Корньэв, Кибардин да Мушкин йолташмыт кызыт РСФСР дэн Марий рэспублик Вэрховный Совэтыш сайлымэ нэргэн положэньым да Конституцийым умландараш пашам ыштышэ колхозник-шамыч дэк вигак пасушко лэктыт.

Колхозник-шамыч РСФСР дэн Марий АССР Вэрховный Совэтыш сайлымашым сэнымаш дэнэ вашлийына, манын кутырат, нуно паша лэктышым эрэак нöлтэн шогат. Тэвэ куралшэ Йадыков И. пэрвой кэчэ гычак пашам ударнын пижэ, паша нормым 120 процэнтлан тэмыш. Тырмалышэ-шамыч кокла гычат Куклина С., Йандыкова А., Рукавишникова А., Мушкин В. нормым эрэак 150—160 процэнтлан тэмэн шогат.

Фавстов М.

Совэтский пианист-шамычын Брӱссэльыш каймышт

5 майыштэ Брӱссэльыш Эжэн Изаи лӱмэш мэждународный конкурсын лэктын кайышэ самырык совэтский пианист Йаков Флиэр, Эмиль Гильэльс, Исаак Михновский дэн Павэл Сэрэбрьаковым столицын общэствэнностьшо шокшын ужатэн. Нунын дэнэ пырльа жӱри члэн—профэссор-ордэноносэц, искусствын заслужэнный дэйатэльжэ С. Е. Фэйнбэрг кайэн.

Литвинов йолташ Жэнэвыштэ

9 май эрдэнэ СССР Наркоминдэл Литвинов йолташ Жэнэвыш Лига наций совэтын Сэссийыштыжэ участвоватлашлан мийэн шуын.

Эрдэнэ Литвинов йолташ шкэ дэкшэ Румыний иностраннэ паша министр Пэтрэску—Комнэным да англиский иностраннэ паша министр Галифаксым пуртэн.

Сай агитатор

„Тӱҥалтыш“ колхозышто (Ронго район) агитаторлан Данилов ышта. Тудо РСФСР да МАССР Вэрховный Совэтыш сайлымэ нэргэн положэньым туныкташ планым ыштэн, тудын почэш туныктэн шога.

Данилов йолташын сайын умылтармыжым колхозник-шамыч куанэн колыштыт.

С. И. Рäбинин.

76

РСФСР да МАССР ВЭРХОВНЫЙ СОВЭТЫШ САЙЛАШ ЙАМДЫЛАЛТМАШ

ВЫБОРЫМ ЭРТАРЫМАШТЭ ОТЛИЧНО ПОЛШЫМАН

РСФСР дэн Марий АССР Вэрховный Совэтыш сайлымэ кампанийым Йошкар-Ола кӱртньӧ корно станций пашаэз, служышо-шамыч, молодьож пэш кугу куанымаш дэнэ вашлийыч.

Кӱртньӧ корно станций нэлэнсэ комсомольский организаций нэсойузный молодьож дэнэ пырльа шкэ коклашт гыч жэлэзнодорожный Окружной избиратэльный комисс прэдсэдатэльын замэститэльжылан комсомолка, сай комсомольский организатор, эн сай стахановка Троцэнко йолташым ойрэн. Тудо шкэ пашажым сайын шуктэн шога.

Кызыт комсомольский организаций шкэ пашаштыжэ эн кугу вэрым избиратэльный закон дэн Конституцийым пропагандироватлы м а ш к э ойрэн. Комсомолэц дэн комсомолка-шамыч массэ коклаштэ кугу пашам ыштат. Активный комсомолэц, стахановэц Карэтников йолташ станцийын пашаэз, служышо-шамыч коклаштэ РСФСР дэн Марий АССР Вэрховный Совэтыш сайлымэ нэргэн положэньым тунэммэзаньатийым эртара. Домохозьайкэ-шамыч коклаштэ Чэрнова йолташ умландара. Комсомолэц да нэсойузный молодьож коклаштэ агитаций пашам ышташлан Смирнов йолташым ойрымо.

Комсомолэц дэн самырык йэнг-шамыч, моло пашаэзшамыч сэмынак, сайлымэ кампанийын паша лэктышым нӧлталмаш дэнэ вашлийыныт. Тэвэ Токарэв йолташ кызыт мартэн стрэлочниклан ыштыш. Тудо шукэртсэк станцийын сай стахановэцшылан шотлалтэш, кызыт станций дэжурныйлан заочно тунэмын сдатлэн, тудым станций начальникын замэститэльжылан выдвигатлымэ. Станций дэжурный Карэтников йолташ шкэ обйазанностьшым сайын шуктэн шога. Тудым кызыт комсомольский организаций ВКП(б) радамыш рэкомэндоватлэн.

Комсомольский организацийын пашаштыжэ альэ йатыр ситыдымаш уло. Организацийыштэ кызыт 9 йэнг шога. Нунын кокла гыч кокытшо кандидат. Тэний комсомол радамыш угычын 2 йэнгым вэлэ пуртымо. А комсомолыш пураш йӧршӧ, ончыл молодьож тыштэ 30 йэнг нарэ уло. Тэвэ столовой пашайэнг Тарасова йолташ комсомолыш пурымо нэргэн йодмашым шукэртак пуэн, но тудым альат ончымо огыл. Тыгак рэмонтный мастэрскойышто ыштышэшамыч Алимов, Мэлин, Ушаков, стрэлочник Дэмишина йолташмыт комсомолыш пураш шонат. Комсомол организаций нунын дэнэ пашам ок ыштэ. Нэсойузный молодьож дэнэ паша ыштымашым комсомольский организаций вэчэр-шамыч ыштымаштэ вэлэ ужэш. Программ дэн устав тунэммашым эртараш тӱҥалмэ ыльэ, но тудым мучашыш шумэшкэ шуктэн огытыл.

Кызыт молодьожын физкультур пашалан кумылжо пэш кугун кушкын. Но физкультур пашам тарваташ шонат вэлэ.

Чыла кружок шамыч коклагыч пашам эн сайын драматичэский дэн струнный шындэныт. Смирнов йолташын вуйлатымэ драматичэский кружок тэний йатыр сай постановко дэн концэрт-шамычым пуэн. Пэрвой май кэчын кружок „Моя мать" лӱман спэктакльым пэш сайын шындэн ончыктэныт.

РСФСР дэн Марий АССР Вэрховный Совэтлашкэ сайлымаш историчэский кэчэ мартэн агитаций дэн пропагандэ пашашкэ комсомольский организаций вийым поснак кугун пыштышаш.

Избиратэльный кампаний жапыштэ партийлан коммунист дэн бэспартийныйшамыч блокым пэнгыдэмдаш полшымо дэч моло почэтный паша комсомоллан укэ.

Ал. Соколов.

ТАРАСОВ ЙОЛТАШ САЙ АГИТАТОР

„Марий" колхоз (Сотнур район) пэлэнсэ пэрвичный комсомольский организаций, кодшо ий дэнэ тангастарымаштэ, шкэ радамжым йатыр кугэмдэн. СССР Вэрховный Совэтыш сайлымэ жапыштэ тидэ организацийыштэ 3 комсомолэц вэлэ ыльэ гын, кызыт 14 колхоз молодьож-шамыч Лэнинский комсомол радамыш пурэныт. Нуно эртышэ сайлымэ жапыштэ колхозник, колхозница-шамыч коклаштэ у избиратэльный законым чарныдэ умландарэн шогышт. Тыгэ пашам ыштымэ дэнэ Курмузаковский избиратэльный участкэ сай рэзультатым ончыктыш.

Тидэ организацийышкэ Сотнур ВЛКСМ райком агитаторлан Курмузак школышто туныктышо Тарасов А. Р. йолташым пэнгыдэмдэн ыльэ. Тарасов йолташ шкэ пашажым йӧратэн ышта. Тудо политучобыш эрэ йамдылалтын толэш. Лэкцийым эртараш йатыр тӱрлӧ литэратурым да „Комсомольская правдам", „Рвэзэ коммунистым", „Марий коммуным" использоватла. Лэкцийым ышташ тӱҥалмыжэ дэч ончыч кутырышаш тьэмэ нэргэн возыкта. Лэкций жапыштэ интэрнациональный да умлаш лийдымэ мут лийэш гын, тунамак альэ вэс заньатийыштэ у м л а н д а р а. И к т а ж м о г а й т ь э м э дэнэ лэкцийым ыштымэкэ, шинчымашым эшэ чот пэнгыдэмдашлан литэратуршамычым лудаш ончыкта. Вэс заньатийыштэ кодшо тьэмым в о п р о с пуэдэн шинчымашыштым тэргэн шога.

Тарасов йолташ политучобым моштэн вуйлатымыжэ дэнэ заньатий пэш сай эрта. Комсомолэц-шамыч заньатийыш активнэ коштыт, тыгак нэсойузный молодьож-шамычат политикым интэрэсоватлэн тунэмыт.

Комсомольский организацийын инициативыжэ почэш колхозник-шамычлан РСФСР дэн Марий АССР Вэрховный Совэтыш сайлымэ нэргэн положэньым умландараш, шушаш сайлымаш кэчылан образцово йамдылалташ, 10 суртлан ик комсомолэц гыч ойрымо. Прикрэплэнный комсомолэц-шамыч заньатийым план почэш кӱрылтдэ эртарат.

Бэрэзин Клиш

ИЗБИРАТЭЛЬНЫЙ ЗАКОНЫМ УМЫЛТАРЭНА

Мэ, Кузнэцово пэдучилищэ пэлэн (Йошкар-Ола район) 4 тылзаш учитэльский курсышто тунэмшэшамыч, Кузнэцово йал совэт мучко кумда массылан избиратэльный законым умылтарэна.

Чылажэ 8 агитатор-шамыч дэнэ бригадэ ыштэлтын. Нуно пашам сайын ыштат. Агитацым пасушто, тугак колхозыштат колтэн шогат. Избиратэльный законым туныктымо дэч посна тӱньамбалсэ положэньымат умылтарат. Тидэ пашаштэ комсомолэц-шамыч ончылно улыт.

Малинов А.

* * *

Кӱшнур йал совэт кӧргыштӧ (Йошкар-Ола район) избиратэльный закон тунэммэ 14 кружок пашам ышта. Тушто 15 агитатор улыт. Агитатор-шамыч кокла гыч Рыбаков Васлий шкэ пашажым эн сай шындэн.

Рыбаков И.

ВАЦЛАВ ВАЦЛАВОВИЧ ВОРОВСКИЙ

(Колымыжлан 15 ий тэмын)

1923 ий 10 майыштэ угыл шэнгач лӱйшӧ подлый фашистский пуштэдышын кидшэ дэнэ бойэвой постэш Вацлав Вацлавович Воровский колэн. Шкэнжын чумыр илышыжым пашаэз классын пашажлан, коммунизмын пашажлан пушо пламэнный большэвик пытэн.

Воровский йолташ Моско олаш 1871 ийыштэ инжэнэр-путэйэцын йэшэшыжэ шочын.

1895 ийыштэ Воровский Моско оласэ пашаэз-шамыч коклаштэ пропагандистский пашам ышташ тӱҥалэш. Кугыжаан полиций самырык рэвольуционэрым вашкэ эскэраш тӱҥалэш да 1896 ийыштэ тудо Моско гыч 3 тылзылан Вологодский губэрнийыш к о л т а л т э ш. Ссылкэ гыч пӧртылмэк тудо рэвольуционно пашашкэ адак активнын пижэш, 1897 ийыштэ кокымшо кана арэстоватлалтэш да 2 ий тьурмаштэ шинчымэк, тудым 1899 ийыштэ 3 ийлан ссылкыш Вятский губэрнийыш колтат.

1902 ий шошым, ссылкэ срок эртымэк, Воровский границэ вэсвэлкэ кайа. 1903 ийыштэ большэвик д э н мэньшэвик-шамыч коклаштэ раскол лийман партийын II-шо сйэздшэ дэч вара Воровский большэвик-шамыч радамыш рэшитэльнэ шогалэш. 1904 ий тӱҥалтышыштэ, Владимир Ильич Лэнинын прэдложэньыжэ почэш, Воровский Российыш кайа да Одэссын партийнэ пашам шарашлан да мэньшэвик-шамыч ваштарэш кучэдалашлан колталтэш. 1904 ий шыжым границэ вэс вэлн ы с э большивистский ц э н т р тудым Жэнэвыш ӱжыкта. Тыштэ, Лэнинын вигак вуйлатымыжэ почэш, тудо большэвистский литэратурым издаватлымэ шотышто кугу пашам ышта.

1905 ий тӱҥалтышыштэ Воровский большэвистский „Вперед" газэт рэдакцийын составышкыжэ пура да партийын III-шо сйэздшым йамдылымаштэ активнын участвоватла. Варажым Воровский III-шо сйэздын пашаштыжэ активнын участвоватла, сйэздыштэ докладым ышта.

1905 ийыштэ Воровский адак Российыш п ӧ р т ы л э ш да икмыньар олаштэ пашам ышта. Кугу организаторский дэн пропагандистский пашам ыштымэ дэнэ пырльа тудо тугак литэратурный пашамат ышта.

1910 ийыштэ Воровский йолташым Одэссаштэ арэстоватлат. Вара 1912 ийыштэ адак арэстов атлалтэш да процэсс дэч вара Вологдаш колталтэш.

Ссылкым эртарымэк Воровский 1915 ийыштэ границэ вэс вэлкэ Стокгольмыш кайа. Фэвральский рэвольуций дэч вара тудо большэвистский партий ЦК-ын заграничный бӱрошкыжо пурэн.

Российыштэ Октябрьский рэвольуцийын сэнгымэкыжэ Воровский скандинавский эллашкэ пэрвой совэтский полпрэдлан шогалталтэш.

1919 ий тӱҥалтышыштэ тудо Государствэнный Издатэльствэ вуйлатышылан шогалталтэш. Вашкэ В. В. Воровскийым партий дэн правитэльствэ адак дипломатичэский пашаш колтат. Шкэнжын кугу ушыжлан, моткоч образованнэ улмыжлан да рэвольуционный большэвистский страстностьжылан кӧра, тудэ тидэ пашаштэ шкэнжым пэш чаплэ дипломат-большэвик сэмын ончыкта. 1921 ийыштэ Воровский Италийысэ полпрэдлан шогалталтэш. 1922 ийыштэ тудо Гэнуэсский конфэрэнцийын пашаштыжэ участвоватла. 1923 ийыштэ тудо Лозанский конфэрэнцийыш совэтский правитэльствын дэлэгатшылан колталтэш да тыштэ тудым фашистский пуштэдышын пульажэ поктэн шуэш.

КАРЛ ОСЭЦКИЙЫН КОЛЫМЫЖО

4 майыштэ Бэрлинэш фашист-шамычын орландарымэ антифашистский дэйатэль да писатэль Карл Осэцкий колэн.

Гитлэровэц-ш а м ы ч ы н властьыш толмэкышт альэ йатыр ончычак Осэцкий нунын осал пашаштым да гэрманский калык ваштарэш прэступлэньыштым разоблачитлэн. Гэрманский фашист-шамыч властьыш толмэк, шукэртсэ тушманыштлан расправым ышташ вашкэныт. 5 ий утла Осэцкийым гэстапо кидыштэ лийын. Тӱньамбал общэствэнность дэч Осэцкийын кушто улмо вэржым шылтэн. Гэстапо тудым ик концэнтрационный лагэрь гыч вэсыш кусаркалэн, игылтын, орландарэн, тудлан нимогай мэдицинский полшым пуэн огыл.

КОМСОМОЛ ИЛЫШ

ПОЛИТИЧЭСКИЙ ВОСПИТАНИЙ— КОМСОМОЛЫН ТӰҤ ЗАДАЧЫЖЭ

Иурин районышто политик тунэммаш 2-шо районысо конфэрэнций дэч вара йатыр сайэмын. Тидэ жапыштэ организацийын чыла пашажым самырык йэҥ-шамычым коммунизм духэш, коммунистичэский партий да Совэт властьлан прэданный лиймэ духэш воспитатлымашкэ савырымэ ыльэ.

Кызыт мэмнан организацийыштэ 49 комсомольский политшколым организоватлымэ, туштo 885 йэҥ комсомолэц да кандидат авалтымэ.

Йатыр пропагандист-шамыч комсомольский организацийын шындымэ задачыжым тӱҥ шотышто сайын шуктэн шогат. Нуно шкэ вийыштым пропагандистский пашам сайэмдымашкэ пыштат. Тыгай пропагандист-шамыч радамыш Лобанов йолташым ушаш лийэш. Тудо начар, шалаҥэн шушо, нэдисциплинированный кружокым районышто ончыл кружокыш савырэн. Олэньэв, Матрэничэв йолташмытат политик тунэммашым сайын организоватлэныт.

Васильэвский дэн Огибэнский организаций - шамыч (пропагандист Гончаров дэн Консульников) политик тунэммашым сайэмдымаштэ кугу сэҥымашым ыштэныт. Нинэ кружок-шамыч тунэммашым образцово организоватлэныт, школыш коштмашым 100 процэнтыш шуктэныт.

Тидлэч посна комсомольский организаций Вэрховный Совэтыш сайлаш йамдылалтмэ да сайлымаш годым кугу пашам ыштэн. 395 комсомолэц агитаторлан, 19 комсомолэц избиратэльный участковый комисс члэнлан ыштэныт.

Комсомольский организаций кызыт 434 йэҥ гыч 900 йэҥыш кушкын. ВКП(б) радамыш мэ 64 йэҥым рэкомэндоватлэн улына.

Тидын дэнэ пырльак мэмнан пашаштына альэ йатыр ситыдымаш уло. Йатыр политшкол-шамыч альэ пашам начарын ыштат. Политик тунэммашым начар организоватлышэ кружок радамыш: Городэц—пропагандист Мамайэв, Шары—Пономарьов, Карасэв, Катин йолташмыт шотлалтыт. Нинэ йэҥ-шамыч политучобыш ик канат сайын йамдылалтын огыт тол. Привалов дэн Варэнчиков политик тунэммашым начар шындэн улыт, очковтиратэльствэ дэнэ заниматлат.

Пропагандист - шамычлан пропсэминарым организоватлымэ. Но йатыр пропагандист-шамыч: Полушин, Ладин, Никитин, Мамайэв, молат огыт кошт, нуно шкэныштым уто дэнэ шинчышылан шотлат.

Мэмнан ончылно кызыт угыч организоватлымэ кружок-шамыч дэнэ пашам сайын организоватлаш задачэ шога.

ВИНОКУРОВ— ВЛКСМ Йурин райком сэкрэтарь.

Сорэвнованийыштэ ончыл вэрыш лэкшаш вэрч кучэдалына

Мэмнан „Танк" колхоз пэлэнсэ (Косолоп район) пэрвичный комсомольский организацийыштэ 1937 ийыштэ чылажат 6 комсомолэц вэлэ ыльыч. Мэ, комсомолэц-шамыч, нэсойузный молодьож дэнэ чыланат пашам ыштaш пижна. Массово-воспитатэльный пашам ыштымына арам ыш лий, 1938 ийыштэ 19 молодьожым комсомолыш пуртышна, нунын кокла гыч 7 йэҥжэ ӱдыр улыт.

Лэнинский комсомоллан 20-шо идалык тэммэ лӱмэш „Пэлэдыш" колхоз пэлэнсэ комсомольский организаций дэн социалистичэский сорэвнованийыш ушнэн улына да чыла паша дэнат ончыл вэрыш лэкшаш вэрч пашам ыштэн шогэна.

Тэвэ комсомольский организацийын инициатившэ почэш колхозышто кӱкшӱ урожай налаш кок звэнам организоватлэнна. Кыньэ звэнаштэ звэнам Кузнэцов А. вуйлата, йытын звэнаштэ звэноводлан Озэров З. шога. Коктынат нуно комсомолэц улыт. Шошым ага паша ыштымаштэ комсомолэц-шамыч ончылно шогат.

Политик тунэмаш комсомолэц-шамыч кружокыш чыланат коштыт. Пропагандист Михэйэв сай умландара. РСФСР дэн МАССР Вэрховный Совэтыш сайлаш йамдылалтмаштэ агитаторлан Лобкиным да бэсэдчик-шамычлан лу пӧртан участкыш 15 комсомолэцым ойрэн улына. Нунын кокла гыч Лобкин, Озэров, Романов, Смирнов, Кузнэцов йолташмыт агитаций пашам сайын ыштэн шогат. Лэнинский комсомоллан 20-шо ийдалыкшэ тэммэ лӱмэш сорэвнованийыштэ чыла паша дэнат районышто да рэспубликыштэ ончыл вэрыш лэкшаш вэрч тыршэна.

Кузнэцов А.

„Танк" колхоз пэлэнсэ ВЛКСМ комитэт сэкрэтарь.

Марбумкомбинатын стахановэцшэ, комсомолэц—Кирэйэв йолташ.

КОМСОМОЛ КОМИТЭТ ПАШАМ САЙЫН ЫШТА

„Вэнэра" колхоз пэлэнсэ комсомол комитэтыштэ (Параньгэ район) комитэт сэкрэтарьлан Данилов йолташ шога. Тудо шкэ пашажым сайын шукта.

Данилов Миклай 1937 ийыштэ комсомолыш пурэн. Комсомол радамыш пурымэк тудо комсомол пашаштэ активнэ участвоватлаш тӱҥальэ. Тидын дэнэ пырльа тудо шкэ шинчымашыжым нӧлташ пижэ.

Данилов йолташын пашам йӧратымыжым ужын, комсомолэц-шамыч комсомольский комитэт сэкрэтарьлан сайлышт. Данилов йолташ нэсойузный молодьож коклаштэ пашам сайын ышта. ВЛКСМ ЦК V плэнумын пунчалжым умылтара. Садлан комсомол организацийат кушкэш. Ончыч 16 комсомолэц ыльэ гын, кызыт 37 комсомолэц шотлалтэш.

Комсомолыш ӱдыр-шамыч кокла гыч 14 йэҥым шупшмо. Нунын коклаштэ ударница-шамычат улыт. Комсомолка Иванова А., Данилова Катья шошо ага жапыштэ паша нормым 160—170 процэнт тэмэн шогат. Тугак комсомолэц Бурков В. дэн Павлов йолташмытат паша нормым эртарэн тэмат.

Политучобо дэнэ чыла комсомолэц-шамычым авалтымэ. Тидлан 2 политкружокым ыштымэ. Пропагандист Ианышэв йолташ заньатийым сайын эртара.

Комсомолэц-шамыч пасушто агитаций пашам ыштат. Нуно колхозник-шамычлан газэтым, журналым йӱкын лудыт. Агитацэ пашаштэ Данилов йолташ пашам активнын ышта.

Комсомольский комитэт колхозлан пырдыж газэтым луктaш полша. Тидлэч посна комсомол комитэтын шкэнжынат пырдыж газэтшэ уло.

Ложкин Й.

Лопатинский дрэвкомбинатын стахановкажэ, комсомолка—Йушкина йолташ.

М. АНТОНОВА

ВЛКСМ КОСОЛОП РАЙКОМ СЭКРЭТАРЬ ПАШАМ ШУКТЭН ШОГЫШО

МЫЙЫН ТӰҤАЛТЫШ ПАШАМ

Мый комсомольский пашаш, ВЛКСМ райком сэкрэтарь пашаш март тылзыштэ гына толынам. Лач тидэ жапыштак ВЛКСМ ЦК 5-шэ плэнумын историчэский пунчалжэ лэктэ, тидэ мыйын пашаштэм бойэвой программэ лийын шога. Лэнинский комсомоллан 20-шо идалыкшэ тэммэ лӱмэш комсомольский пашам чыла шотыштат кӱшыл вэрыш шындышаш вэрч Марий-Турэк ВЛКСМ райком дэнэ социалистичэский договорым заклььучатлэн улына. Шкэнан пашатына ВЛКСМ ЦК 5-шэ плэнумын пунчалжэ почэш, ыштышаш пашанам социалистичэский договорышто чыла раш ончыктэн улына.

Кузэ вара кызыт пашатына шкэнан ӱмбак налмэ обязатэльствынам договор почэш шуктэн толына. Тэвэ договорын ик пунктшо „Район мучко комсомольский организаций укэан 50 колхозыш нэсойузный молодьож коклаштэ политик массэ пашам ыштaш 50 комсомолэцым актив кокла гыч ойрэн пэнгыдэмдаш" ончыктымо.

Комсомольский организаций укэан колхозышко 50 комсомол активым ойрэн, ӱроэш пэнгыдэмдэн улына. Кок тылзэ жапыштэ нунын паша ыштымэ ик мыньар рэзультатышт тыгэ койэш. 50 комсомольский актив кокла гыч 35 йэҥжэ нэсойузный молодьож дэнэ эрэак пашам сайын ыштэн шогэныт. Тидэ жапыштэ 15 у комсомольский организацийым организоватлэн улына, нунын кокла гыч 14 — колхозный организаций. ВЛКСМ актив кокла гыч комсомол организацийым организоватлымаштэ Чэрэпанов Д., Булатова А., Бурков Г., Чэрэзова Р. да молат пашам сайын ыштэныт. Кок тылзэ жапыштэ чылажэ 249 молодьжым комсомолыш пуртэнна, тужэчын 155 колхозник, 92 самырык ӱдрамаш кокла гыч улыт.

ВЛКСМ ЦК 5-шэ плэнумын „пэрвичный комсомольский организаций укэан колхозласэ, прэдприйатийласэ да учрэждэньыласэ молодьож дэч ВЛКСМ-ыш пурымо нэргэн йодмашым комсомолын иктаж могай лишнэ улшо пэрвичный организацийлаштэ ончымаш кызыт мартэ улшо порӓдкым вашталташ" манмэ тидэ пунчалжэ комсомоллан кушкаш полшыш. Комсомолыш кызыт пуртымо кокла гыч йатыржым плэнумын пунчалжэ почэш вигак ВЛКСМ райком ӱрошто ончэнна.

Иатыр комсомольский организаций-шамыч альэ нэсойузный молодьож дэнэ пашам начарын ыштэн шогат. Сандэнак „Ким", „Искра", „10 лет МАО" колхозласэ пэрвичный организаций-шамыч пэш эркын кушкыт. Нуно кок тылзэ жапыштэ комсомолыш ик йэҥымат пуртэн огытыл.

Кызытсэ жапыштэ комсомолэц-шамыч коклаштэ политик тунэммаш сайэмын. „Патыр" колхозный организаций пэлэн пропагандист Чэмэков, „У шурно"—пропагандист Романов да молат пашаштышт кӱрылтдэ сайын ыштэн шогат. Но чыла политшколышто политик тунэммаш сайын каймэ манаш нигузэат огэш лий. Тэвэ пропагандист Вэткин „Путиловэц" комсомольский организацийыштэ кок тылзэ коклаштэ ик заньатийымат эртарэн огыл, посна тыгай пропагандист-шамыч моло вэрэат улыт.

Пытартыш жапыштэ комсомолка-колхозница кокла гыч А. Новосьоловам райфо сэкрэтарьлан, Эприковам рик информаторлан, К. Порфирийэвам райпланыш экономистлан выдвигатлэн улына. Нуно кызыт пашаштым сайын шуктэн шогат. Комсомолка кокла гыч тӱрлӧ пашаш выдвигатлымаш альэ ситыдымын ышталтэш. Тидэ тӱҥалтыш гына, ончыкыжо смэлэ выдвигатлыман.

РСФСР дэн Марий АССР Вэрховный Совэтыш сайлаш йамдылалтмаштэ комсомол кокла гыч 69 агитаторым ойрэн пэнгыдэмдымэ, адак 35 йэҥым чтэцлан ойрымо. Кызыт нуно избиратэльный участкылаштэ, кружоклаштэ пашам ыштат.

ВЛКСМ ЦК 5-шэ плэнумын пунчалжым илышыш пуртымаштэ тидэ тӱҥалтыш паша гына. Плэнум пунчалым посна комсомол организацийыштэ альэ формальнэ гына обсуждатлэныт. Угыч пуртымо комсомолэц-шамыч дэнэ пашам альэ ситыдымын ыштэна.

Лэнинский комсомоллан 20 ий тэммэ лӱмэш Марий-Турэк ВЛКСМ райком дэн социалистичэский договорым шуктышаш вэрч большэвик партий вуйлатымэ почэш чыла комсомолэц дэн нэсойузный молодьожым мобилизоватлэн, социалистичэский сорэвнованьыштэ ончыл вэрыш сэгымаш дэнэ толына.

Политучобым организоватлымэ огыл

У Торйал райисполком пэлэнсэ комсомол комитэт ВЛКСМ ЦК V-шэ плэнумын пунчалжэ почэш шкэ пашажым сайэмдэн огыл.

Комсомол комитэт комсомолэц-шамыч коклаштэ политик тунэммашым начарын организоватлэн. 14 комсомолэц гыч политучобо дэнэ улыжат 8 йэнгым гына авалтымэ. Нинын коклагычшат Сэльдуков, Анэйэва, Соколов политзаньатийыш огыт кошт, прогулым ыштылыт. Комсомол комитэт, тудын сэкрэтарьжэ Кутузов пропагандист-шамычын пашаштым огэш тэргэ. Тэвэ Кутузовым шкэнжымак „Шэм-йэр“ колхозысо комсомол организацийыш пропагандистлан ойырымо ыльэ. Тудо 15 заньатий олмэш улыжат 7 заньатийым вэлэ эртарэн.

Комсомол организаций йоршэшат ок куш, а молодьож гын—шуко уло.

Ик манаш, Торйал райисполком пэлэнсэ комсомол организаций ВЛКСМ ЦК V плэнумын пунчалжым илышыш пурташ пижын огыл. ВЛКСМ Торйал райкомлан райисполком пэлэнсэ комсомол организацийын пашажэ нэргэн отчотым колыштман. **Смирнов.**

Политзаньатий огэш эртаралт

„Алэксэйэвский“ колхоз пэлэнсэ комсомольский организацийысэ комсомолэц-шамыч (Морко район) политшкол укэлан нигуштат огыт тунэм. Политшколым организоватлаш райкомолат, комсомольский организацийат (сэкрэтарь Куклина йолташ) шоналтэн огытыл.

РСФСР да Марий АССР Вэрховный Совэтыш сайлымэ положэнье дэн Конституций тунэммашат организоватлымэ огыл. **Майский.**

„Плохо“ отмэткым пытарыман

Куракино кыдалаш школысо комсомольский комитэтын погынымашыжэ эртыш. Погынымаштэ 1937-38 тунэммэ ий кумышо чырыкын итогшо да ончыклык задачэ-шамыч нэргэн кутырышт.

Кумышо чырыкыштэ йатыр комсомолэц-шамычын „плохо“ отмэткышт лийын. Тэвэ 9-шэ классыштэ тунэмшэ-комсомолка Овэчкинан 6 „плохо“ отмэткыжэ уло. Адак 7 дэн 8 класслаштэ тунэмшэ комсомолэц-шамыч Йакимовын, Морозован, Балашован да С. Алэксандровын 2-3 „плохо“ отмэткышт уло.

Вашкэ испытаний тўнгалэш. Комсомольский комитэтлан испытанийым сайын кучаш кучэдалаш кўлэш. **Куракинский.**

Политпросвэт учрэждэньэ-шамычын пашаштым избиратэльный кампанийлан кэлыштараш

Пўтынь мэмнан кумда эл сэмынак мэмнан Марий рэспублик кумдыкэш избиратэльный кампаний эрэ вийангын, кушкын толэш. Кодшо избиратэльный кампанийсэ сэмынак цэнтрлан избиратэльный участок шотлалтэш. Тыштэ, избиратэльный участкыштэ, избиратэльный агитацийым кумдан шарыман. Тыштэ комсомольский организаций-шамыч РСФСР да МАССР Вэрховный Совэтыш сайлымэ нэргэн положэньым да Сталинский Конституцийым кумда массылан умландарышаш вэрч большэвистский агитацийын чыла йонжым кучылтшаш улыт. Агитатор-шамычлан читкым, бэсэдым ышташ вигак пасуш, бригадылаш, звэнашкэ лэкман.

Агитационно - массовый пашам ыштымаштэ культурно-просвэтитэльный учрэждэньэ-шамыч ўмбак пэш кугу паша возэш. Сайлымэ кампаний жапыштэ лудмо пӧрт, библиотэк, клуб, красный уголок - шамыч массын эн лишыл йолташыжэ лийшаш улыт.

Но посна районлаштэ йатыр лудмо пӧрт-шамыч пашам альэ пэш начарын ыштат. Тэвэ мутлан Шэрнур районым налына. „Шэрнур РОНО-н шонымыжо почэш Мустай лудмо пӧрт районыштэ ончыл вэрыштэ шога. Тидэ йал совэтыштэ чылажэ 11 колхоз уло. Массово - агитационный пашан ик колхозыштат сайын организоватлымэ огыл. Лудмо пӧрт вуйлатышэ Шабэрдина йолташ шкэ обйазанностьшым пэш начарын шуктэн шога. Тудым тэвэ шкэнжымак „Кожланур“ колхозышко РСФСР дэн МАССР Вэрховный Совэтыш сайлымэ нэргэн положэньым умландараш ойрымо ыльэ, но тудо нимо пашамат ок ыштэ“—манын Тимофэйэв увэртара.

„Параньгэ район Ирмучаш колхозыштo йошкар пусакым ожнак почмо, но тудо нимо пашамат ок ыштэ. РСФСР дэн Марий АССР Вэрховный Совэтышкэ сайлымэ нэргэн положэньым умландараш пижаш йошкар пусак вуйлатышэ Чэгайэв шоналтэнат огыл“—манын Шуматов йолташ воза.

Партийный, комсомольский, профсойузный организаций - шамыч политпросвэт учрэждэньэ-шамычын пашаштым сайэмдаш полшышаш улыт.

Мэмнан кодшо избиратэльный кампанийсэ агитационный паша опытым тич машиньэк кучылтман да шэмэр-шамыч коклаштэ избиратэльный законым да Конституцийым эшэ кэлгынрак, эшэ кумданрак умландарыман. **Ал. Элвурс.**

Пионьэрский лагэрьлан йамдылалтмаштэ тэмпым вийангдыман

Вашкэ тунэмшэ пионьэр-шамыч испытанийым сдатлэн, кэнэж каникулыш кайат. Нунын кэнэж каныштым культурно обслуживатлышаш вэрч кэнэж оздоровитэльный пашам вийангдаш кўлэш. Каникул жапыштэ нуно сай канышт, вийым погышт. Тыгэ шушаш тунэммэ ийыштэ тунэммын качэствыжым нӧлталаш лийэш. Йоча-шамычлан чынак сталинский тыршымашым ончыкташ—тэвэ йоча учрэждэний - шамыч ончылно шогышо тўн задачэ.

Пионьэрский лагэрь тунэмшэ-шамычын йӧратымэ вэрышт. Пионьэрский лагэрь—пионьэр, тунэмшэ-шамычын культурно, организованнэ канышыштым организоватлышэ ик сай вэр. Садлан тидэ пашаш чыла совэт общэствэнностьым шупшын шогыман. Тидэ участкыштэ комсомоллан тўн вэрым налман. Мутат укэ, РОНО-шамычат тыштэ райкомол-шамыч дэнэ пырльак мутым кучат. Но РОНО-шамыч тидэ шотыштo альэ эркын тарванылыт.

Тугэ гынат, мэмнан рэспубликысэ шуко ВЛКСМ райком-шамыч шкэ районыштышт пионьэрский лагэрьлан альат йамдылалташ тўнгалын огытыл. Йоласал (райкомол сэкрэтарь Кочэтов). Кужэнэр (Морозов), Косолоп (Антонова), Параньгэ (Йусупов), Пэктубай да моло ВЛКСМ райком-шамычат пионьэрский лагэрьлан йамдылалташ альэ тўнгалын огытыл. Райисполком-шамыч пэлэн лагэрьлан йамдылалтмаш комиссийым ойрымо. Но нунын пашашт йоршынак ок кой. Колхоз-шамыч дэнэ договорым ыштымаш паша чытыдымын начарын шушталтэш.

Ронго райкомолыштo пионьэрский лагэрь кушак лийшашымат огыт палэ. Райкомол сэкрэтарь Сорокин йолташ лагэрьлан йамдылалтмашым формальнэ гына вуйлата.

Районный пионьэрский лагэрь-шамыч пашам 20 ийуньышто тўнгалшаш улыт. Жап шуко кодын огыл. Тидэ кўчык жапыштэ лагэрьлан йамдылалт шуман. Лагэрьлан йамдылалтмашым ВЛКСМ Обкомат начар вуйлата. Обкомолын пионьэр отдэл вуйлатышым олмэштышыжэ Кэльшэв йолташ лагэрьлан йамдылалтмаш дэч ӧрдыштӧ шога. Райкомол - шамычлан конкрэтнэ полшэн, пашажым тэргымаш укэ.

Утларакшэ рэспубликанский пионьэрский лагэрьлан йамдылалтмашкэ ончылаш кўлэш. Рэспубликанский „Таир“ лагэрьыштэ альэ рэмонтым тўнгалаш гына тӧчат. Тэний туштo 20 палаткым угыч строитлыман. Но строитэльствым альэ тўнгалмэ огыл. Оборудованьым йамдылымашат начарын кайа.

Лагэрьлан йамдылымашым РСФСР дэн Марий АССР Вэрховный Совэтыш сайлаш йамдылалтмаш дэнэ пырльа кылтэн колтыман. Лагэрьлан йамдылалтмаштэ комсомоллан, профсойузлан полшэн шогыман.

Лагэрьный комисс-шамыч дэнэ пырльа райкомол сэкрэтарь дэн РОНО вуйлатышэ-шамычат лагэрьлан жапыштэ йамдылалт шушаш вэрч тичмаш мутым кучат. **М. Смирнов.**

Пионьэр-шамыч сайын тунэмыт

Мата-Родо кыдалаш школыштo (Параньгэ район) тэний мартэн пионьэр паша начар ышталтын. Тэний тунэммэ ий тўнгалтышыштак райкомол вожатыйлан Цэлищэва Тамарам колтыш. Цэлищэва йолташ тўнгалтыш кэчэ гычак пионьэр пашам ышташ тўнгальэ. Кодшо ийын пионьэрыштэ 73 тунэмшэ вэлэ ыльэ гын, тэний 143 йэнгыш шуын. Нуным 4 отрйадлан шэлмэ.

Старший вожатый Цэлищэва йолташ нунылан эрэак полша. Пионьэрский сбор вэсэлан эрта. Сбор план почэш лийэш. Сборыштo утларакшэ тунэммэ качэствым сайэмдымэ нэргэн кутыралтэш. Сандэнак III-шо тўшкаштэ пионьэр-шамыч сай рэзультатым налыныт. Тэвэ Соколов В., Соловйов, Липатникова, Гужавина, Моисэйэв, Пэтров, молат кумышо чырыкыштэ отличникыш лэктыныт.

Пионьэр-шамыч МОПР, СВБ, ОСО да моло тўрлӧ кружокыштo шогат. Туштo шуко шинчымашым налыт. Тугак оборонно значоклан нормо сдатлымаштат участвоватлат. Но тыштэ нунын йодмыштым школ дирэкций дэн войэнно-физкультурный пашам вуйлатышэ туныктышо - комсомолэц Михэйэв огыт шукто.

Кызыт пионьэр - шамыч испытанийлан йамдылалташ тўнгалыныт. Тугак РСФСР дэн Марий АССР Вэрховный Совэтыш сайлымаш кэчэ мартэ ачашт-аваштлан избиратэльный законым тунэкташ задачым шындэныт. **Ф. Йамбарцэв.**

Рэдактор лийэш мо?

Адакат ик кана Йошкар-Оласэ писатэль да поэт-шамычын погынымашышт лийэ. Вигак каласаш кўлэш: погынымашлан нимогай йамдылалтмашат лийын огыл. Сандэнак погынымашын нэорганизованно эртымыжлан ӧршаш укэ. Вэт толшашлык гыч пэл йэнгжымат погэн шуктымо огыл. А вэт погынымашын ончыкшо пашажэ пэш сэрйозный да политик значэньийан ыльэ.

Вашкэ пўтынь совэт общэствэнность палыдымэ авторын возымо „Слово о полку Игорэвэ“ произвэдэньыжлан 750 ий тэммэ историчэский датым палэмдаш тўнгалэш. Тидэ паша дэчын марий литэратурат почэш кодын огэш кэрт. Тидэ лэгэндарный поэмым марий йылмыш кусараш пижман. Кусарышэ коллэктивлан (Казаков Н., Шадт Булат, В. Элмар, М. Стэпанов да пэдинститут студэнт - шамыч) тидэ произвэдэньын кэчэ ик ужашыжым кызытак кусараш пижман.

Погынымаштэ кодшо сэмынак адакат альманах нэргэн мут лэктэ. Тушко „Саликэ“ пьэсэ да ик мыньар пэрэводный да оригинальный ойлымаш-шамыч пурталтшаш улыт.

Но тидлан ўшанаш кугунак ок лий. Вэт альманахын мартэнат альманахын рэдакторжо укэ.

Ындэ пытартышлан пэнгыдынак йодына: ВКП(б) Обкомын агитаций да пропаганды отдэлжэ альманах рэдакторым муаш шона, альэ укэ? **Й. Ф.**

СВБ да МОПР йачэйкым организоватлымэ

Хлэбниково МТС пэлэнсэ пэрвичный комсомольский организаций дэн мэсткомын (Марий-Турэк район) шукэртэ огыл СВБ да МОПР йачэйкым организоватлышт.

Кызыт нинэ йачэйкэ-шамыч шкэ члэнышт коклаштэ антирэлигиозный да мэждународный тэмэ дэнэ бэсэдым, лэкцийым да докладым эртарылыт. **Фавстов М. Г.**

Оборонный значкист-шамыч шукэмыт

„Красный кустарь“ промколхозыштo (Звэнига район) осоавиахим организаций пэлэн тэний стрэлковый дэн противовоздушный химичэский оборон кружок организоватлымэ ыльэ. Шукэртэ огыл тидэ кружок гоч 22 йэнг ПВХО значоклан нормым пушт. Кызыт колхозыштo 24 йэнг ПВХО значокан, 33 йэнг—ГСО, 2 йэнг ГТО да 3 ворошиловский стрэлок значокан улыт. **Калинин И.**

Отв. редактор— Г. М. ЭРСКИЙ.

Адрес редакции: Мар. АССР, г. Йошкар-Ола, Дом Советов, 4 этаж, комн. № 74, телефон № 90.

Упол. Главлита Мар. АССР А—449. Тираж 3000 экз. Йошкар-Ола, 1-ая типография Маргосиздата.